

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1374/2025
19.11.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Бојане Пауновић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела полно узнемиравање из члана 182а став 2. у вези става 1. и 3. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Вељка Станојевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу К-619/24 од 17.01.2025. године и Вишег суда у Крагујевцу Кж1-134/25 од 08.08.2025. године, у седници већа одржаној дана 19.11.2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Вељка Станојевића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу К-619/24 од 17.01.2025. године и Вишег суда у Крагујевцу Кж1-134/25 од 08.08.2025. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу К-619/24 од 17.01.2025. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела полно узнемиравање из члана 182а став 2. у вези става 1. и 3. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од осам месеци за коју је одређено да ће је издржавати у просторијама у којима станује уз примену електронског надзора. Према окривљеном изречена је мера безбедности забране приближавања и комуникације са оштећеним. Малолетна оштећена је ради остваривања имовинскоправног захтева упућена на парницу, а окривљени је обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка.

Пресудом Вишег суда у Крагујевцу Кж1-134/25 од 08.08.2025. године одбијена су као неосноване жалбе јавног тужиоца ОЈТ у Крагујевцу и браниоца окривљеног, а пресуда Основног суда у Крагујевцу К-619/24 од 17.01.2025. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Вељко Станојевић, због битне повреде

одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1), 2) и 3) ЗКП и повреде одредбе члана 32. и 33. Устава Републике Србије, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање или их преиначи.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен и нема прописани садржај.

Бранилац окривљеног у образложењу захтева наводи битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП истичући као незаконити доказ исказ малолетне оштећене из разлога што суд малолетној оштећеној није доделио статус посебно осетљивог сведока, а саслушао ју је без присуства окривљеног који је удаљен са главног претреса на који начин му није омогућено да јој поставља питања. Према ставу браниоца, из наведених разлога наведени исказ малолетне оштећене је требало издојити из списка предмета јер се ради о незаконитом доказу.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани.

Из списка предмета произилази да је малолетна оштећена саслушана на главном претресу одржаном дана 16.01.2025. године, без присуства окривљеног који је удаљен из суднице. Приликом њеног саслушања били су присутни законски заступник малолетне, психолог Центра за социјални рад и бранилац окривљеног. Малолетна оштећена је одговарала на питања постављена од стране браниоца окривљеног. Након завршеног саслушања малолетне оштећене, окривљени је приступио у судницу, предочен му је њен исказ и упитан је да ли има нешто да изјави и да ли има неко питање, на шта је одговорио да нема шта да изјави.

Положај малолетних оштећених у кривичном поступку је прописан одредбама Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица („Сл.гласник РС“ бр.85/2005) и то у одредбама члана 150. – 157, који, када је реч о кривичном поступку представља *lex specialis*, чија се правила примарно примењују, у циљу спречавања секундарне виктимизације жртава кривичних дела, а када нешто овим одредбама није уређено, примењују се правила садржана у Законнику о кривичном поступку, који, иако садржи одређене специфичне одредбе о посебној заштити сведока и оштећених у кривичном поступку, не садржи посебне одредбе које се односе на одговарајуће модификовање општих кривичнопроцесних правила, онда када је у кривичном поступку оштећени малолетно лице.

Одредбом члана 152. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица прописано је да ће се кад воде поступак за кривична дела учињена на штету малолетних лица, јавни тужилац, истражни судија и судије у већу односити према оштећеном водећи рачуна о његовом узрасту, својствима личности, образовању и приликама у којима живи, посебно настојећи да се избегну могуће штетне последице поступка по његову личност и развој, као и да ће се саслушање малолетних лица обавити уз помоћ психолога, педагога или другог стручног лица. У ставу 2. истог члана прописано је, између осталог, да се, ако се као сведок саслушава малолетно лице које је оштећено кривичним делом наведеним у

члану 150. овог закона, саслушање може спровести највише два пута, а изузетно и више пута ако је то неопходно ради остварења сврхе кривичног поступка, док је у ставу 4. прописано, поред осталог, да се малолетна лица, као сведоци-оштећени, могу саслушати и у свом стану или другој просторији, односно овлашћеној установи-организацији, стручно оспособљеној за испитивање малолетних лица. Истим чланом, у ставу 5. прописано је да ће се када је малолетно лице саслушавано у случајевима из става 2, 3. и 4. овог члана, на главном претресу увек прочитати записник о његовом исказу, односно пустити снимак саслушања.

Врховни суд налази да је испитивање малолетне оштећене обављено у свему у складу са чланом 152. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, када је њеном испитивању присуствовао и психолог, у смислу става 152. став 1. овог закона, односно представник надлежног Центра за социјални рад, по чијем изјашњењу је у циљу избегавања могућих штетних последица по личност и развој малолетне оштећене и спречавања виктимизације и спроведено испитивање, на наведени начин, као и њени законски заступници – родитељи. Испитивању малолетне оштећене присуствовао је и бранилац окривљеног, који је и постављао питања малолетној оштећеној, док је суд на главном претресу, након њеног испитивања прочитао записник окривљеном који је, након што је упитан да ли има неко питање изјавио да нема ништа да каже, чиме је у потпуности поштовано право малолетне оштећене на заштиту најбољег интереса детета прописно Конвенцијом УН о правима детета и начелима Устава РС и Закона о о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица. Са овим у вези, околност да суд није формално донео решење из члана 103. ЗКП не утиче на законитост предметног записника.

Имајући у виду наведено, Врховни суд налази, да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је у осталом делу недозвољен и нема прописан садржај.

Бранилац окривљеног у захтеву истиче и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП и наводи да је изрека пресуде супротна наводима малолетне оштећене. Такође, у захтеву се наводи и да изрека пресуде не садржи нити време, нити место извршења кривичног дела на који начин се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП. Поред наведеног бранилац напомиње и да је суд одбио предлоге одбране за саслушањем сведока, као и доказни предлог одбране да се изађе на лице места и да се изврши психијатријско вештачење малолетне, на који начин се истиче повреда одредбе члана 395. ЗКП. Бранилац у захтеву наводи и да суд није поступио по налогу другостепеног суда на који начин се указује и на повреду одредбе члана 462. став 3. ЗКП.

У преосталом делу захтева бранилац окривљеног оспорава утврђено чињенично стање у правноснажним пресудама и оцену доказа дату од стране суда тако што истиче да је исказ малолетне оштећене контрадикторан, пун нејасноћа и нелогичност и неистинит. Такође се у захтеву за заштиту законитости наводи да је суд погрешно и непотпуно утврдио чињенично стање, те да није на несумњив начин утврђено да је окривљени извршио кривично дело, тим пре што нико од предложених сведока није био непосредан очевидац догађаја. По ставу браниоца ни одлука о кривичној санкцији не може опстати обзиром да је паушално примењена одредба о одмеравању јер је суд преписао изреку раније пресуде и није променио чињенични опис али је окривљеном ипак повећао казну затвора.

Како битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, те повреда одредбе члана 395. и 462. став 3. ЗКП, као и погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање не представљају законске разлоге због којих је, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, Врховни суд је, у овом делу, захтев браниоца окривљеног АА оценио недозвољеним.

У поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног означава повреду члана 32. и 33. Устава Републике Србије, на који начин указује на повреду закона из члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП.

Када се захтев за заштиту законитости подноси из разлога прописаних одредбом члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, то се, према одредби члана 484. ЗКП, уз захтев мора доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права којом је утврђена повреда људског права и слободe окривљеног или другог учесника у поступку, а које је зајемчено Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима. Имајући у виду да у конкретном случају подносилац захтева за заштиту законитости уз захтев није доставио одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, то је Врховни суд нашао да у погледу ових повреда захтев за заштиту законитости нема прописан садржај.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1), на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Вељка Станојевића, Врховни суд је на основу члана 491. ЗКП, захтев, у односу на наведену повреду, одбио као неоснован, док је у осталом делу, на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП и члана 484. и 485. став 4. ЗКП, захтев одбацио и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Весна Зарић, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић